

Stanovisko hodnotící komise k žádosti o akreditaci profesně zaměřeného studijního programu

Název Vysoké školy, příp. součástí Vysoké školy	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Specialista rozvoje a vzdělávání dospělých
Typ studijního programu	bakalářský, profesně zaměřený
Typ žádosti	udělení akreditace
Složení hodnotící komise	doc. PhDr. Jan Činčera, Ph.D. – předseda doc. PhDr. Mgr. Bc. Karel Pančocha, Ph.D. doc. PhDr. Jaroslav Mužík, CSc., DrSc. Ing. Jiří Dusbaba Bc. Anna László

Stanovisko hodnotící komise a návrh na usnesení rady NAU

Usnesení hodnotící komise vč. výsledku hlasování

Po prostudování všech předložených materiálů spojených s žádostí o udělení akreditace bakalářského profesně zaměřeného studijního programu Specialista rozvoje a vzdělávání dospělých pro uskutečňování Fakultou humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně komise hlasovala a 3 kladnými hlasy, 0 zápornými hlasy se hodnotící komise usnesla doporučit Národnímu akreditačnímu úřadu pro vysoké školství **nevyhovět žádosti a akreditaci neudělit.**

Odůvodnění stanoviska hodnotící komise

Hodnotící komise nedoporučuje udělení akreditace profesně zaměřeného studijního programu. Návrh zejména nevyhovuje standardům 2.5. (z důvodu příliš obecně zaměřené jazykové přípravy s malým zaměřením na jeho praktickou aplikaci), 2.15bp (nedostatečně definované požadavky na praxi a sledování rozvíjených kompetencí v rámci praxe), 3.5.bp (nedostatečně doložená vědecká či tvůrčí činnost související s navrhovaným programem), 5.2bp (neodpovídající odborné zaměření a nedostačující publikační činnost garantky ve vztahu k programu), 6.4. (některé předměty ZT a PZ jsou zajišťovány vyučujícím s plným úvazkem na jiné vysoké škole), 6.5. (vyučující předmětu ZT má nižší než magisterské vzdělání) a 6.8. (program jako celek není dostatečně zabezpečen jádrem kvalifikovaných akademických pracovníků s odpovídající odbornou a publikační činností za posledních pět let – většina vyučujících publikuje na velice nízké úrovni a příliš velký počet předmětů je vyučován externími vyučujícími).

Komise dále poukazuje na nevyvážené zpracování Sebehodnotící zprávy pracovištěm.

Naplnění požadavků na profesně zaměřený studijní program

Institucionální podmínky pro realizaci programu

FHS splňuje institucionální podmínky pro udělení akreditace v bc. programech v rámci oblasti vzdělávání Neučitelská pedagogika.

Hodnotící komise současně upozorňuje na problematiku zpracování Sebehodnotící zprávy, která neukazuje na slabá místa navrhovaného studijního programu. Pochybnosti vyvolává také počet vedených prací. Sebehodnotící zpráva odkazuje na interní směrnici, podle které může vedoucí v jednom roce vést maximálně 15 bakalářských prací. Jakkoliv je takový počet sám o sobě problematický, zdá se, že není zcela dodržován – např. dr. Skarupská uvádí, že za posledních pět let vedla 181 diplomových a bakalářských prací. Tyto nedostatky mohou indikovat špatně fungující mechanismy pro hodnocení kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti.

Studijní program

Obsah studia

Obsah studia neumožňuje dosažení profilu absolventa, neboť ten je natolik obsáhlý, že je poměrně nerealistické jej v rámci rozsahu bakalářského studia naplnit. Pro zvládnutí zajištění odborné personální agendy v organizaci by bylo zapotřebí posílit předměty týkající se pracovního práva a agendy personálního řízení v organizaci.

Obsah studia dále nereflektuje mezinárodní rozměr oboru a neobsahuje dostatek předmětů týkajících se právních a personálních agend. Je zaměřen spíše na podnikovou andragogiku, málo je zohledněna problematika poradenství či neziskového sektoru.

Je dále otázkou, zda zařazení studijního programu do oblasti vzdělávání Neučitelská pedagogika odpovídá jeho zaměření, či zda by nebylo vhodnější zvážit jeho zařazení do oblasti vzdělávání Ekonomické obory.

Spolupráce s praxí

V návrhu studijního programu je popsána spolupráce s řadou firem a dalších organizací v regionu. Program obsahuje 480h praxe, což odpovídá minimálním požadavkům na profesně orientovaný bakalářský program. Z návrhu však není patrné, jaké kompetence a jakým způsobem si student na praxi bude osvojovat a jak budou tyto kompetence sledovány, hodnoceny, reflektovány a jak se nabyté dovednosti využijí v dalších předmětech.

Vzhledem k tomu, že se jedná o profesně orientovaný program, bylo by na místě definovat kompetenční rámec, který účastníci praxí nabývají a vytvořit systém budování a hodnocení kompetencí. Fakt, že student "dochází na odbornou praxi a aktivně se zapojuje do činností, které jsou řízeny vedoucím odborné praxe na pracovišti" (viz Odborná praxe I.) není sám o sobě dostačujícím rámcem pro nabývání kompetencí popsaných v profilu absolventa. U některých subjektů navrhovaných pro studentskou praxi také není zcela zřejmý vztah k náplni studijního plánu.

Mezinárodní rozměr a jazyková příprava

Mezinárodní rozměr programu je zohledněn zejména v rámci předmětů cizí jazyk 1 a 2. Tyto předměty však jen částečně reflektují profesní zaměření programu. V dalších předmětech mezinárodní rozměr není zohledněn. Zahraniční studijní literatura ani témata týkající se mezinárodního rozměru vedení a rozvoje lidských zdrojů nejsou akcentovány.

Jazyková příprava se jeví jako poměrně obecná se zaměřením na rozvoj gramatiky a slovní zásoby zvoleného cizího jazyka. V rámci profesně zaměřeného studijního programu by však bylo očekávatelné, že se jazyková příprava zaměří výrazněji na praktickou aplikaci ve studovaném oboru, tedy např. vedení přijímacího pohovoru se zahraničním zaměstnancem, proškolení nového zahraničního pracovníka, jednoduché zaškolení ve vybrané oblasti atd. Takto je koncipován např. předmět Anglický jazyk, u ostatních jazyků tento přístup absentuje. Obor předpokládá zkoušku z pouze jednoho cizího jazyka (kterým může být např. i ruština), u profesně orientovaného programu lze toto považovat za slabinu, byť neporušující standard 2.5.

Vědecká a tvůrčí činnost

Dle Metodiky NAÚ pro posuzování studijních programů, části 3.5, 3.6 Údaje o tvůrčí, resp. vědecké a umělecké činnosti se v případě bakalářského profesně zaměřeného studijního programu se vyžaduje tvůrčí činnost.

Nezapočítávají se granty a projekty rozvojového charakteru (typicky některé operační programy EU) ani interní granty a projekty zadáné v rámci vysoké školy. Pracovníci, kteří se podílejí na řešení uváděných grantů a projektů, musí být zapojeni do výuky, zejména povinných předmětů navrhovaného studijního programu. Z žádosti o akreditaci nevyplývá, že by vyučující navrhovaného studijního programu participovali na vědecké činnosti podpořené externími granty (např. GAČR).

Z uvedených čtyř projektů s tématem oboru souvisí pouze dva, z toho pouze jeden vědecky zaměřený (GAČR). Jeho řešitelé ale nekomunikují s vyučujícími předkládaného studijního programu. Další projekt GAČR je zaměřen na jinou tematiku (učitelství), ostatní projekty jsou rozvojového charakteru. Současně chybí doklady zapojování pracoviště do projektů smluvního výzkumu, spolupráce s praxí se jeví být spíše na úrovni personálního zapojení odborníků z praxe a zajištění míst na studentské praxe.

Finanční, materiální a další zabezpečení

VŠ disponuje dostatečnou materiální infrastrukturou a administrativním zabezpečením pro realizaci bc. programů. Pracoviště zajišťuje zahraniční mobilitu studentů v odpovídající míře, studující mají k dispozici vybavenou knihovnu s relevantními informačními zdroji. Pracoviště uplatňuje antiplagiátorský systém.

Garant studijního programu

Garantka oboru získala PhD z oboru Pedagogika, což odpovídá požadavkům pro garanci oboru. Její celková publikační činnost je spíše slabá (h-index: 1) a zaměření oboru (vzdělávání dospělých) se týká jen z menší části. Většina publikací se zaměřuje na oblasti, jako je stres v akademickém prostředí, příprava učitelů. Od roku 2020 je nicméně patrný nárůst publikační aktivity garantky (nižší publikační činnost v předchozím období může souviset s rodičovskou dovolenou garantky v letech 2017-2022). Garantka dále vyučuje předměty stojící mimo hlavní profilaci garantovaného oboru (kritické myšlení a práce s textem, praxe, seminář k bakalářské práci) a nemá rozsáhlejší působnost v rámci předmětů ZT a PZ.

Lze předpokládat, že garantka oboru je perspektivní akademickou pracovnící s rostoucím zájmem o problematiku vzdělávání dospělých a dobrým potenciálem pro vědeckou práci, což dokládá i zapojením do činnosti domácích profesních asociací a ediční rady mezinárodního časopisu. V současné době nicméně ještě nesplňuje předpoklady pro zajištění jeho odborné kvality, zejména z důvodu nedostačující vědecké a tvůrčí činnosti v dané oblasti vzdělávání.

Personální zabezpečení

Dle Metodiky NAÚ pro posuzování studijních programů, části 6.8: Pro posouzení personálního zabezpečení studijního programu je hodnoceno „jádro dostatečně kvalifikovaných akademických pracovníků s odpovídající odbornou a publikační činností za posledních 5 let (posuzují se 3 nejvýznamnější výstupy tvůrčí činnosti za posledních 5 let vztahující se ke každému předmětu zajišťovanému daným vyučujícím), zejména habilitovaných akademických pracovníků, a zda je zajištěna perspektiva rozvoje studijního programu. Studijní předměty profilujícího základu nesmí být, s výjimkou jednotlivých odůvodněných případů (např. laboratoře a další praktická výuka; odborníci z praxe tam, kde to charakter studijního předmětu vyžaduje), vyučovány externími vyučujícími, tj. vyučujícími bez pracovního poměru na vysoké škole, resp. její součástí, pokud má být studijní program uskutečňován na součásti vysoké školy.“ Výše uvedené podmínky program nesplňuje.

Počet kmenových akademických pracovníků s odborností v oblasti vzdělávání dospělých není dostatečný. Program spoléhá na příliš mnoho externích spolupracovníků a odborníků z praxe. Propojení s praxí je do určité míry pro program přínosem, na druhé straně odráží skutečnost, že na pracovišti chybí ucelený tým, který by program mohl zajišťovat. Současně u některých vyučujících z praxe z nich není příliš zřejmé, zda na výuku budou mít potřebnou kapacitu. Např. u zabezpečení předmětu „Zážitkové učení ve firemním vzdělávání“ je vyučující (100%) bezesporu cenným odborníkem, současně ale je majitelem volnočasové firmy, angažuje se v práci v neziskové organizaci a učí na Masarykově univerzitě

Poměrně značná část garantů předmětů a vyučujících vykazuje nedostatečnou tvůrčí a publikační činnost v oblasti garantovaných a vyučovaných předmětů. Někteří vyučující nedeklarují žádnou publikační činnost v období posledních pěti let (2018-2022), respektive vyučující publikují především v domácích časopisech či na konferencích a mají maximálně jednotky publikací v časopisech registrovaných v databázích SCOPUS/WOS. Problematická z tohoto důvodu může být výuka většiny předmětů teoretického základu, konkrétně: Psychologie osobnosti (garantka h-index: 2), Teorie výchovy a vzdělávání (garantka h-index: 0), Sociální a pedagogická komunikace (garantka h-index: 1), Moderní pedagogika (garantka h-index: 0), Základy psychologie dospělých (garantka h-index: 0), Motivace a její teorie (garantka h-index: 0), Základy managementu (garantka h-index: 1), ze základních profilových předmětů pak např. Gerontagogika (garantka h-index: 0), Vzdělávací politika a strategie (h-index: 0), Environmentální vzdělávání (garantka h-index: 0). Lze se proto obávat, že oboru chybí vyučující, kteří by se orientovali v současné teorii svých oborů a udržovali potřebné kontakty s mezinárodní komunitou.

Mnozí garanti a vyučující předmětů ZT dále nesplňují podmínku plného pracovního úvazku na dané VŠ nebo minimálně vědecké hodnosti Ph.D:

- Dr. Anna Petr Šafránková uvádí, že působí na fakultě, ale má omezený úvazek (0,5) s platností do srpna 2022. Garanti základních teoretických studijních předmětů profilujícího základu musí mít plný pracovní úvazek na vysoké škole, která o akreditaci studijního programu žádá. Vyučující nevykazuje publikační činnost v období posledních pěti let.
- Dr. Helena Skarupská má sice plný úvazek, ale s platností do června 2023.
- Dr. Jana Vydrová má plný úvazek, ale na jiné fakultě.
- Dr. Milan Chmura má na fakultě pouze DPP.
- Mgr. Natálie Ivanovská má pouze DPP, přestože garanti základních teoretických studijních předmětů profilujícího základu musí mít plný pracovní úvazek na vysoké škole, která o akreditaci studijního programu žádá. Nemá také doktorský titul, který je vyžadován pro garanci ZT předmětů. Garantka dále nevykazuje žádnou publikační činnost. Informaci, že garantka předmětu přispívá svými články na webech epravo.cz, prawniprator.cz a info.cz. nelze považovat za doklad odborné publikační činnosti.

V rámci garance předmětů PZ je značná část odborníků z praxe. Z logiky profesně orientovaného studijního programu vyplývá, že vybrané předměty by měly být zajištěny odborníky z praxe. Nelze však akceptovat přístup, kdy se nejedná o odůvodněné případy, ale o převahu PZ předmětů. Řada garantů PZ předmětů je zaměstnána pouze na DPP/DPČ, u některých není doložen vztah k praxi.

- Dr. Petra Barešová – Projektový management, nevykazuje žádnou tvůrčí činnost. Na součásti VŠ, která uskutečňuje studijní program vykazuje pracovní poměr ve výši 2 hodin týdně.

- Dr. Jiří Bejtkovský – Základy marketingu, Řízení lidských zdrojů, poslední publikace z roku 2018, publikační činnost mimo oblast marketingu. Dr. Bejtkovský působí plným úvazkem na Fakultě managementu a ekonomiky: ředitel Ústavu managementu a marketingu. Jeho zapojení jako garanta dvou předmětů na FHS se nejví jako reálné.
- Mgr. Jan Čada, odborník z praxe/externista, vyučující předmětu Základy marketingu. Ze spisu ani personálního listu není patrné, jak a kde se odborník z praxe věnuje v praxi marketingu.
- Dr. Zuzana Hrnčířiková, vyučující předmětů Projektování ve vzdělávání, Evaluační techniky a Gerontagogika nevykazuje žádnou publikační činnost nebo vzdělání se zaměřením na seniorskou populaci. Taktéž není zřejmé její odborné zaměření v oblasti projektování nebo evaluace ve vzdělávání dospělých.
- Dr. Ivana Marášková má na pracovišti pouze DPP/DPČ.
- Dr. Jaroslava Pavlíčková má na pracovišti pouze DPP/DPČ.
- Mgr. Veronika Krátká má na pracovišti pouze DPP/DPČ.
- Mgr. Marek Prokop má na pracovišti pouze DPP/DPČ.
- Bc. Marie Seidlová, vyučující seminářů předmětu ZT Řízení lidských zdrojů, má nižší než magisterské vzdělání. Odborníci z praxe, kteří jsou vyučujícími ve studijním programu, musí mít dosažené vzdělání minimálně v magisterském studijním programu.
- Mgr. Karel Štefl má na pracovišti pouze DPP/DPČ, vzhledem k úvazku na Masarykově univerzitě a dalším aktivitám není zřejmé, zda na výuku bude mít potřebnou kapacitu.
- Dr. Tomáš Sysala, vyučující a garant předmětu PZ Moderní technologie ve vzdělávání. Vyučující nevykazuje publikační činnost v období posledních pěti let a působí na jiné fakultě.
- Dr. Hana Včelařová, vyučující a garantka ZT Základy psychologie dospělých, Motivace a její teorie. Publikační činnost garantky předmětů není v souladu s vyučovanými předměty. Dr. Včelařová se zaměřuje na témata týkající se předškolních dětí, nikoliv na psychologii a motivaci dospělých.
- Dr. Lenka Venterová, vyučující a garantka PZ Financování a akreditace vzdělávacího programu a vyučující předmětu Environmentální vzdělávání. Vyučující nevykazuje publikační činnost se zaměřením na vyučované předměty. Pokud by se jednalo o odborníci z praxe, pak není doložena její odborná erudice v rámci činností spojených s vyučovanými předměty. Na pracovišti má pouze DPP/DPČ.
- Ing. Hana Záhorovská má na pracovišti pouze DPP/DPČ.

Jako celek neposkytuje navrhovaný program záruku žádoucího propojování teorie s praxí a mělo by být pracovištěm přehodnoceno.

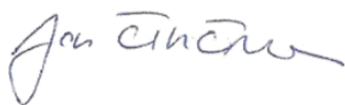
Specifické

Distanční část výuky je zajištěna formou online studijních opor. VŠ má systém pro realizaci e-learningu a zkušenost s kombinovanými formami výuky.

Minoritní stanovisko členů hodnotící komise

-

Podpis předsedy

Datum

16/03/2023